

De kwetsbaarheid van een varken

In het atelier van Hendrik Elings in de kunstenaarsbuurt van Leeuwarden staat nog steeds een oud houten bakje van het proeffruitbedrijf. Makkelijk voor de verfspullen. Zijn vader was in zijn jonge jaren chef van de proeftuin in Sint Annaparochie. Appels en peren zie je Elings niet schilderen. Varkens wel en karakteristieke landschappen.

Wien van den Brink opende de eerste grote expositie van Hendrik Elings, zo'n tien jaar geleden. „Allemaal veerkentsies”, zegt de schilder in het Bildts, zijn moedertaal. Alleen varkens schildert Elings allang niet meer. „Dat zijn perioden in je leven”, zegt de veertigjarige schilder. Na de varkens kwamen de koeien en op dit moment leeft hij voor de Bildtse landschappen. Samen met zijn vriend Hein Jaap Hilarides, die aan dezelfde straat is geboren, brengt hij binnenkort drie kilometer Middelweg ter weerszijden van Sint Annaparochie in woord en beeld. Een mix van proza en schilderwerk.

De proeftuin in Sint Annaparochie bestaat al lang niet meer. Met fruit is het uiteindelijk niet echt wat geworden in Friesland. Het huis en de grote loods voor de opslag van het fruit staan er nog. De chef van de proeftuin, Rint Elings, 81 jaar intussen, woont er nog steeds en zoon Hendrik schildert in de loods zijn eerste 'meesterwerken'. „Rembrandt, getrouwd in Sint Anne, was mijn grote voorbeeld” Toen Elines

Hendrik Elings schildert nog regelmatig in de oude loods van de proeffruittuin in Sint Annaparochie.

Foto: Gert Gort

zijn carrière startte, had het proefbedrijf zijn functie al verloren. Het enige dat daaraan herinnert, is het spoor van fruitbomen langs de oprijlaan. Ook nu nog neemt de schilder achterin de loods zijn kwast met regelmaat ter hand.

Een fruitteler zit er niet in de jonge Elings. Na de havo wist hij maar amper wat hij wilde. Teken en sprak hem wel aan. Eerst maar eens naar de lerarenopleiding was de boodschap die hij van pa en ma meekreeg. „Een vak leren, zo ging dat bij ons op het platteland.” Daarna viel de keuze op de Academie

Minerva in Groningen, maar Hendrik wilde geen half jaar wachten op toelating en toog naar de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht.

PORTRETTE

Tijdens zijn opleiding schilderde hij veel portretten. Uit praktische overwegingen bij voorkeur zichzelf. „Je hebt jezelf altijd bij de hand”, grapt hij. Elings schildert alles, maar het liefst dingen die kwetsbaarheid uitstralen. Dat vindt hij vooral terug bij dieren. „Die maakt het niks uit hoe ze er uit zien. Die trekken

zich niets aan van wat een ander er van vindt. Die houding heb ik zelf ook. Van mijn vader geërfd, denk ik. Als je weet dat het goed is, moet je je niet van de wijs laten brengen. Dat heb je ook nodig om te kunnen schilderen.”

Pas kwam zijn eerste boek uit waarin veel schilderijen zijn afgedrukt. De titel luidt: Het witte hemd van mijn vader. Dat witte hemd noemt Elings de rode draad in zijn leven. „Mijn vader in zijn witte hemd. Dat vond ik geweldig. Zoveel kracht, zo stoer. En nu staat het voor de kwetsbaarheid van een oude man.”

Sinds een jaar of vijf schildert Elings z'n vader een paar maal per jaar in zijn witte hemd. Uit eerbetoon. Om de liefde tussen vader en zoon te onderstrepen. „Als nuchtere Fries zeg je dat niet zomaar met woorden. Met verf is het makkelijker.”

'US ABE'

Elings gaf het eerste exemplaar van het boek onlangs aan zijn vader. Op een bijzondere plaats. De middenstrip van voetbalclub sc Heerenveen. Omdat hij zijn werk ook ziet als eerbetoon aan de grootste Friese voetballer aller tijden. De verschijning van het boek zette Elings aan tot het schilderen van een levensgroot schilderij van 'ús Abe', dat een vaste plaats kreeg in het Abe Lenstra-stadion in Heerenveen. Elings maakte het schilderij in opdracht van de stichting De Hooghe Kamer die het werk van noordelijke schilders promoot.

Het boek geeft een beeld van de veelzijdigheid van de Bildtse schilder. Portretten, dieren, landschappen. Een paar voorbeelden: Het springend varken. De handstand van een hond. De aap met de badmuts. De dansende hazen. Elings houdt van een grapje. Zo schilderde hij ook al eens een varken met een gebakje. In het boek ontbreken ook de portretten van zijn vader en moeder niet, in hun hemd. Net als de Bildtse landschappen. „Die zijn al net zo kwetsbaar als de dieren en mensen die ik schilder. Die openheid, daar hou ik zo van.”

> www.bendrikelings.nl